

STICHTING ALDE FRYSKÉ TSJERKEN

NED. HERV. KERK, DOOPSGEZINDE KERK EN HET VOORMALIGE STADHUIS TE STAVEREN

STAD

Staveren, de oudste van de elf Friese steden, heeft een rijke en bewogen geschiedenis. Al in de 9de eeuw was Staveren een belangrijke handelsnederzetting. Deze was ontstaan bij de uitmonding van de Nagele, een zijtak van de IJssel, in de Vliestroom. In 1118 kreeg Stavoren een tolprivilege van keizer Hendrik V.

Sedertdien kan de nederzetting als stad worden beschouwd. Kooplieden uit Staveren dreven vooral handel met het Oostzeegebied en Rusland. Aan het eind van de 14de eeuw sloot de stad zich aan bij de Hanze, het verbond van Noordduitse handelssteden, dat de handel in Noord-Europa beheerde. Als volwaardige Hanzestad genoot Staveren tot in de 16de eeuw een grote bloei. In de 17de en 18de eeuw kon Staveren zijn welvaartspositie nog redelijk handhaven, maar na 1800 ging het bergafwaarts met de stad. De haven werd als gevolg van zandbanken (het Vrouwezand) steeds moeilijker bereikbaar en Staveren werd allengs het stille kustplaatsje, waarin niets meer herinnert aan het grootse verleden. Nauw met de geschiedenis van Staveren verbonden is het vroegere klooster van St. Odulf. Het werd ca. 830 als kapittel gesticht door Odulf, een kanunnik uit Utrecht. Na verval werd het klooster in 1132 een abdij der Benedictijnen. Omstreeks 1400 schijnt de abdij te zijn verwoest. Omdat het klooster ook veel had te lijden van de opdringende zee werd het op een andere plaats, in het zuiden van de stad, herbouwd. Daarna kreeg de abdij het zwaar te verduren in de strijd tussen de Schieringers en de Vetkopers. In 1495 eindigde haar bestaan en werd ze verplaatst naar Hemelum.

De huidige ligging van Staveren komt niet overeen met de oorspronkelijke. Het oude Staveren is grotendeels in de zee verdwenen. De stad had tot in de Middeleeuwen te lijden van de oprukkende zee. Na verwoesting van de stad door brand in de twisten tussen de Schieringers en de Vetkopers zijn de grachten in de 15de eeuw bij de herbouw landinwaarts verlegd.

DE NED. HERV. KERK

De tegenwoordige Ned. Herv. kerk van Staveren is nieuw gebouwd in 1861, op de plaats van het oude kerkgebouw. Van deze oude kerk zijn geen bijzonderheden bekend. Op oude afbeeldingen van Staveren valt waart te nemen, dat het een eenvoudige eenbeukige kerk is geweest met een forse vrijstaande toren met rijke bekroning aan de zuidzijde, ter plaatse van het tegenwoordige kerkhof aan die zijde. Deze toren zal ongetwijfeld mede als baken voor de scheepvaart hebben gedient.

In 1858 werden plannen gemaakt voor een "nieuw te stichten kerk en torentje". Bestek, tekeningen en begroting werden vervaardigd door J.A. Bokma, meester-timmerman en molenmaker te Workum. Toen na een zware storm van 28 op 29 mei 1860 de westgevel van de oude kerk was ingestort, werd de uitvoering van het nieuw bouwplan versneld. In het aanvankelijke plan werden nog enkele wijzigingen c.q. bezuinigingen doorgevoerd en begin 1861 kon de aanbesteding plaatsvinden. De kerk werd gebouwd door T.J. de Jong, timmerman te Staveren. Het gebouw is gedeeltelijk op de oude fundamenten opgetrokken. Demontage en herplaatsing van het orgel werden uitgevoerd door N.A.G. Lohman te Groningen. Eind 1861 was de kerk gereed. De totale kosten hadden f 13.272,11 bedragen.

Het eenbeukige kerkgebouw is aan de westzijde voorzien van een klassicistische ingangspartij met driehoekig fronton. De dakruiter op de westzijde van de kerk is de enige

toren die Staveren rill's. Op het oostelijke uiteinde van het dak staat een windwijzer in de vorm van een zeeleermans helm.

Het interieur van de kerk valt op door een harmonieus en stijlvol samengaan van stemmigheid en soberheid. Enkele restanten uit de oude kerk zijn bewaard gebleven: de 17de eeuwse eikehouten preekstoel met gekorniste panelen en gecanneerde pilasters op gesneden dragers, 17de eeuwse eikehouten fragmenten in de kerkerkraadsbanken en snijwerk in de voormalige burgemeestersbank tegen de noordmuur, de koperen kronen (vermoedelijk eind 18de-eeuws) en het orgel. De kerk bevat onder de houten vloer nog veel oude grafzerken. In het westportaal bevindt zich een grote zerk met fraai beeldhouwwerk. Uit de afbeeldingen op deze zerk valt de relatie van het oude Staveren met handel en zeevaart af te lezen.

Al in de 16de eeuw had de kerk van Staveren een orgel. In 1521 wordt namelijk een organist Gerrit vermeld te Staveren. Het bestaande orgel is dan ook gebouwd ter vervanging van een ouder instrument. Het is een curieus orgel. In 1772 is het gemaakt door twee "huistimmerlieden", vader en zoon Wiebe Meyes en Meye Wiebes, van wie verder nooit meer iets is vernomen. In het snijwerk onder de zijtorens van het hoofdwerk zijn hun namen terug te vinden verder hun wapens en allerlei timmermansgereedschap. Onder de middentoren zijn o.a. een passer en een lineaal afgebeeld. In zijn "Dispositiën der merkwaardigste Kerk-orgelen" (uitgegeven in 1788) merkt N.A. Knock over deze beide orgelmakers op: "Edog het heeft naderhand gebleken, dat deze knaapen misschien beter Timmerlieden dan Orgelmaakers geweest zijn; want toen het Orgel zou opgenomen worden, wierd het geheel ondeugend bevonden." De tegenwoordige dispositie van het orgel verschilt nogal van de oorspronkelijke. Het instrument zal in de loop der tijd gewijzigd en verbeterd zijn, vermoedelijk ook in 1861 bij de opbouw in de nieuwe kerk door Lohman. De huidige dispositie, verdeeld over hoofdwerk en rugwerk, is als volgt:

hoofdwerk
Bourdon 16', Prestant 8', Holpijp 8', Violoncel 8', Octaaf 4', Roerfluit 4', Quintprestant 3', Octaaf 2', Mixtuur, Trompet 8' (bas/disc);
rugwerk

Holpijp 8', Viola 8' (disc), Salicet 4', Fluit d'Amour 4', Gemshoorn 2'.

Pedaal aangehangen / Klavierskoppel / Tremulant.

DOOPSGEZINDE KERK

Al vanaf het midden van de 16de eeuw bestaat er een Doopsgezinde Gemeente in Staveren. Het oude kerkje - de Vermaning - bevond zich geheel aan het zuideinde van de stad. In 1851 werd, ter vervanging van het oude bouwvallig geworden kerkje, een nieuwe Vermaning gebouwd in het midden van de stad. Dit nog bestaande kerkje is van een intieme eenvoud. Opvallend in het interieur zijn de fraaie koperen zespuntige kronen, in 1746 geschonken aan de Vermaning. Het orgel is gebouwd door Bakker en Timmenga en heeft de volgende dispositie:

Prestant 8', Viola di Gamba 8', Holpijp 8', Octaaf 4', Gemshoorn 2'.

HET VOORMALIGE STADHUIS

Sedert 1 januari 1984 is Staveren geen zelfstandige burgerlijke gemeente meer. De stad is opgegaan in de nieuw gevormde gemeente Nijefurd. Het voormalige stadhuis, gebouwd omstreeks 1880, heeft intussen een andere bestemming gekregen, maar de raadzaal en de burgemeesterskamer zijn intact gebleven. Het gebouw bestaat uit twee gedeelten. De linkerhelft was de burgemeesterswoning en de rechterhelft het eigenlijke stadhuis. Op de verdieping van het stadhuisgedeelte bevinden zich de raadzaal en de burgemeesterskamer. Fraai uitgevoerd zijn de in 1937 herplaatste eikehouten betimmeringen uit de 18de eeuw. In de burgemeesterskamer is een groot geschilderd portret van stadhouder Willem V bewaard gebleven. De raadzaal is bezienswaardig door de grote geschilderde behangsels met bijbelse voorstellingen uit 1776 van E. v. Hoek. Voor het stadhuis, rechts van het bordes, staat een versierde middeleeuwse stoeppaal, een overblijfsel uit het verleden van de eertijds zo rijke koopmans- en havenstad.

T.E. van Popta

N° 293

Stavoren den 8 December 1842.

53

Onderwerp
-
Kerktoren van
Stavoren

D
e toren over Stad, verheert zoo als bekend is, in een zeer bouwvalligen en gesauwlijken toestand, maar van de herstellingskosten, door de huidigen zijn geschat op ongeveer f 6 a 7000.-

Aangesien onze Gemeente onmogelijk zoodanige uitgaven kan bestrijden, zoo heeft deze vergadering goedgevonden de toren in onderstaad aan het Departement van Stavoren aan te bieden, zoo als zulks vroeger ook heeft plaats gehad.

Eyne Excellenterie den Heer Directeur Generaal van Stavoren heeft dezelve namens Eyne Majestieit den Koning aangenomen, maar heeft de vrijheid gegeven de klokken in de toren te behouden en verlangt mitsdien dat dezelve voor de oversname, uit den zelven genomen worden.

Daar een langdurige briefwisseling met Eyne Excellenterie heeft de Raad van Stavoren evenwel hare belangen tot behoud der klokken in de toren ten gebruik aardere wenschi des Directeurs Generaals moeten afstaan.

Voor en aldaer wij evenwel daartoe onze finale toestemming geven, hebben wij het niet ondienstig geacht Uw Eerw: hiermede bekend te maken en terend ons wel te willen besigtten of de Herroogdij administratie of de kerk door zoodanige afstand ooit benadeeld wordt en welke regten de administratie op de toren of klokken mogt hebben.

De Raad der Stad Stavoren

H. Speth
Fis ordts van Centrale
Bestuur

Aan het Coll' van Hervormde Kerk-
voogden der Hervormden te
St.

**VERBAAL van het Provinciaal Collegie
van toezigt over de Kerkelijke Administratie
bij de Hervormden in VRIESLAND.**

Hoorzaag den 1° December 1842.

De resumtie enz.

Vervolgens worden ter deliberatie gebragt de navolgende Punten:

PUNTC. Een mijnsmaatschapte der Kerk
vernoemde "Vereenigde van Harrenen", van den 1° Dec.
November 1842 & 1843, daarbij toe herhaald van alle
vorige beschouwingen, dat die Stedelijke Bond
hou oogen voor de verschillende kerkelijke voorzieningen
voor de hervormden, waer dan 't hadden die eerder waren
van dat de parochie van Harrenen er was. De
vorige verordening was niet te meer, en
die hervormden waren niet meer door de Bond,
hunnen vallen van de parochie Zuidwolde, en
van 200 m. welke reden die administratie
aan de hervormden van de parochie Zuidwolde
toekomt. De gezamenlijke Bond vergadering
vond op de 1° December 1842, en
vandaar dat de hervormden van de parochie Zuidwolde
niet meer behoren tot de Stedelijke Bond, en
dat de hervormden van de parochie Zuidwolde
niet meer behoren tot de Stedelijke Bond.

Hoorzaag der deliberatie en de resumtie enz.

Van de hervormden der Stedelijke Bond
wordt van Harrenen te kennen te maken, dat
ze schijnen te zijn, dat nu wel een aantal

Landelijke hervormden uit
Hervormde gemeente van

Harrenen.

COLLEGE DER STADSTOREN
OPGEDIKT IN HET NEDERLANDSCH
TALIGHEIDEN

van dit College de Stadstoren en de in den
zelven zich bevindende Klokkens een eigen
dom van de Burgerlyke Gemeente uitmaaken,
en dat hiernae administratie alzoo bij deze
zaak geheel niet betrokken is.

En zal afschrift dozer aan de Kerkvoogd
iden van voorstaande Gemeente worden ge-
zonden.

Accordeert met voorst. Der baah.

F. Swink.
Lid en Secretaris.

DEPARTEMENT

VAN

MARINE.

N.B. Wordt verzocht bij het
antwoord, de dagtekening,
de letter en het nommer
dezels, nauwkeurig uit te
drukken.

76

EXTRACT UIT DE RESOLUTIEN
VAN DEN MINISTER VAN
MARINE.

Litt.

G
61

Getal der bijlagen.

's Gravenhage, den 18 September 1851.

DE MINISTER VAN MARINE

Op een rapport van Herenvoogden en
Notabelen der Hervormde gemeente te Stavoren
daarbij verzoekende toezeggen worden in
geleentheid van hooi verre bij het Departement van
Marine het behoud van het Kerkgebouw
dier gemeente, als een baken voor de eerwaard
voordrachtige wondt geacht, als in welke
geval zij al verden verzoekend een lege
staatskoning of subsidie tot de vereischte
herstelling, uit 's Rijks kas te mogen
ontvangen.

Braagt bericht van de

Iam

Heeren Herenvoogden
en Notabelen der Hervormde
gemeente te Stavoren

Bestuurders

Rekenrechterschap, dat vermits het te
leed van de Heilige enkele kerke te Haarlem
als baken of mark voor de Algemene en
sind' als onmisbaar word beschouwd,
en alsoe van haren voor schrijver verzoek
een enige leggering tot hand te

Stelling van daer gedownloadt is Ryks
Raad en't han woede oddaen.

Haar

Prostestant
P. Deenens General
Muller Ufford

Aan het College van Larijt over de
Koninklijke Administratie der Konink-
lijke Commissie en Financie.

Van en met overdriftigheyt, en liet overdriftigheyt
te koninkliche aandeeliche herten te Koninklijke Administratie
Koninkliche Commissie en Financie.

De uitvoerende bestuurder van den voor koninkliche herten
vandt te beschrijven der Koninkliche Administratie, waartij overdaen
meest hoofdcommissie van hetzelfde ministerie te overstaat,
en 3 members koninkliche gevestigd, behoert te overdriftigheyt
is te handhoven of tegen te gaan of zwam ja die gevestigd en daer
Koninkliche bestuurder dan vande gepauwt gemaendam isca-
klyft bevoegdheyt vande Koninkliche Administratie gegeve's
is te bevoegd om gemelde de vergunning van Koninkliche
dienstebelten, onder andere Apparatuur van h' bestuifje
van Koninkliche Commissie en Financie Administratie, den
Koninklichen en Frielandse belten, die bij Missie te
maken tot alle Koninkliche Commissie en Financie
Belten in Nederland, en daerwigt de bestuifing hiertoe vande
natuurgenooten inderijpren & ter bestuifing vooreerst finden
digte bestuifing van den Koninkliche Administratie te Sluaceen van
den dene gemaakte grond leueft geweelt, die belten en daerlee
vleke huren noch bestuifing.

Het is daarom dit wijfchijft by den omtrentelijk
verrichten, dat het ald geschijft behagen mag, hem vader
want te willen verhoren om zoodoorstijfwaarts vande
inde vicienbladen, die bestuifing hiertoe vande Frielandse
natuurgenooten, tel recentelijcste moge inroepen.

Amsterdam 1 Februario 1838.

Hebbetij dende onz.

S

Stavoren den 15 Febrary 1868.

der kleine overvalkingen en voor klein ontruimt
vervalkingen van een enkele huiseigendom te hebben
waarop dezen niet beschouwd moesten zijn.

Met Hierbij eenige gedachte
over dezen door mij gestelde artikel.

W

Volstaande aan de handtenhikking vanden God
genoemd N. 266, gelijkdende lees verroekschift van de
kerkvoogden der herovonden ouere gemeente, ten dorem
de beveiligheid van het kerkgeld en voorhebbening de
een, ondertekening van voorstuurstukken W.M.
Elgeste te berichten.

Dat de herovonde kerk vande Gemeente Stavoren
gedert vele jaren, tich in eenen zeer bevrevalige zetel ge-
vraagd heeft tot stand ~~verbouwt~~ en bevindt, tot herstel van
van de kerkvoogdij, soals dore vergadering is in-
gelicht, niet ligt magte is, terwijl van langer uitstel tot
een volgehoede sloping, of krachtduchige herstelling, een
sigt noodlottige gevolgen lijnt te varen.

Overwogenende dat de uitgaven wegens ondele-
ringelose en jaarlijks tredintuinen worden heruinrij-
ter enkele ving van een batig slot op den staal van hoge
ting de kerkvoogdij, terwijl de hoofdelyke omstelling
veel hoger dan worden opgevoerd vonder dat ker-
voogden en vooral de kerkhouders onaangenaam he-
in hunne Administratie zullen ontstaaten, als zij
dat het getal der herovonde ingetroenen, die wiken
niet contribueren, geergering, terwijl het getal, hi-
mer der moedelijken genooten (bij vergelijking) over groo-
teig genoemd werden, goed dat en uitreigen koere
geerwijnig hervordelen bijgedragen.

Overwogende, dat het College kerkvoogden te
Stavoren verklarend hebben, wel acht op de voorstelling

ten bij de algemeene synode der Nederlandsche Kerken
vormde Kerk den 19 Augustus 1860 vastgesteld, te hebben
geslagen, deschitter ~~daarvan wij afgenomen~~ in den
gevoogde weg zyn ingegaan, om te voorzien in het
D. die voorwiften, waarvan dore gemeente als het
ware van verstoppen is, tuncinde daarna langswo-
ren weg volgens die voorwiften te gaan beeven-
delen.

Zo hebben wij de eer te adviseren, dat destijn-
ding van een nieuw kerkgebouw hoogst noodzakelijk
is, en daarom te gedragen. Daer wacht hervatting
~~zijnen~~ kerkwedges, zets goed voor de volle
uitwiften, dat het begrepen.

17
Concept
Hij en andere gebreken doet P. G. Pelszey Burgemeester van de gemeente te Stavenisse, telkens wanneer de indienstvertrouwingsmatrikel gemaakte voorleggingen worden, daerwelke geantwoordt bij Kerkdienstbeleid en raad den 23. Maart 1858. 27. Febr. aangegeven worden. Van d' overgenomen stempels. P. G. goed getrouwde die Menen Godsdienst en Staten zijn beloofd worden.

3. gevoegd worden met de volgende

En Wijhe Nielder kom vader oprikt en heeft ons Wijfje
Lichtvrouw te heden wendende te Stavenisse, in goed enigheid van de kerk
voorgegaan en Simeon Verdonck van Beek hoor, gevolgt van welke kerk wij
heer Jan Aelbrecht Franchomme hoor en gezegd. Blinde, Kruisvindsum
met allen anderen te Stavenisse, we onschuldig in betrekking van de
kerk, die menen dat gemaakte van Stavenisse, dat anderigde
verklaring bij ende verderen niet te kunnen te hebben

gemaakte waren gelijk en continuert tot nu der verge-
lijken gemeente enige en dan behoeft de kerk, te hangen
ende gebruiken in dezen van de handen der gemeente te
onscheld opeen volgen de voorwaarden:

1. Hedennde burgerlijke gemeente te Stavenisse de kloge-
val, van eenst de gebrekken temporair en het gemeente bestuur
voorgegaan en gehanteerde hebben, in gebruik worden afge-
stoten en gehangen te worden, in de strijdsterren van
de Nederlandse gemeente.

2. De burgerlijke en hervormde gemeente te Stavenisse
een vrij en behoorlijk gehanteerde van dat kloge gemaakte,
nu en intussch de burgerlijke gemeente een wijziging toe
gaang tot den ten en niet te hebben, en tot dat huidige gemeente.
Het weder ingang daerwelke bij haue bevestigen den voor-
sigen.

3. Kinderen van de vadersche bank te qualis voor het besturen
der burgerlijke gemeente, gelijk van vaders en moeders
de bewijzen, beweeglyk zijn, in de handen der kerk, ver-
gelijkt ench de burgerlijke gemeente tot een wijziging
bijdrage van twintig gulden aan de kerkennder kerkvoog-
dij. De kerksteren van de handen van de kerkvoogd
tegenstaande komming in.

4. Hedennde behoeft de burgerlijke gemeente van niets
te beschrijven by een wijziging te worden, maar mag er
op haue kerksteren van de handen van de kerkvoogd, enkele
te onderhouden, als een wijziging door de burgerlijke
gemeente van wijziging.

vondstgaven

de Delftse schaatsen beroerde partygenootschap
daarvan volgen de gevaren een verhinderende bescherming
te kunnen vinden in geval van een ingeving dierklok, de opgraving
te waardeer en op de toegrenzing moesten geschieden.

De stuurman daaroveroordeelde, dat een contract in de
stijle opgesteld in de kerkvoogdij worden geconcludeerd, waaraan
een by der Burgerlijker - en een by de bewoende Gemeente
bevestigde notaris en blijven.

Van welke uiterlijkheden, en waarmee welke deel
hetzelfde effect te maken zou stonden, daar hadden ongenoegte
onder verband als volgt geschreven:

Deventer 24. Maart 1861.

N 105.

1. De aanvraagindeling der missie van ons
22dern. 1860. is bekend gijde voor M. Wijm. Homan te
brengen dat de Raad den gemeente het beschouw
gisteren. 23dern. een vergadering heeft gehad
tot stande Brugse gemeente houdende om te
bevechten de blokken, na de uitslag der verkiezingen
in gebieden tot welke deel der gemeente, in ge
bruik van de Haarlemse gemeente dient te staan
van de gebouwen te worden in de bestekken
van enkele gemeente en daarmee volgende overga
ningen.

2. De opvraging tot toegangshengelblok zal
minstens van jaren eerder de uitvoering moe
ten gebieden, eerder dat door de gemeenteraad niet
onder denne verloop van 25 aangevraagde
jaren kunnen gebieden.

3. De gemeente van Haarlem heeft gedurende
die tijd dat haare blokken in de leen van de Kerk
de gemeente Ammerzijt is, enkele vijf toegang
tot die leen, en dat daarvan een blok bijdag
mocht behouden niet toegezegd. Bewijsdienst
zal yg. een verbetering van gebruik van het blok
toeken.

4. Under account van een bank over het totaal
der Brugse gemeenteffigie van eeds enwaerts
van de twijgen. Ommerig syn inde Kerk en de Kerk
van hetzelfde van Rechtersdeel en
notarieel de Kerk en de gemeente
te Haarlem.

Grae.

gratis, en pligt zich de Burgerlyke Gemeente voor
twee daagd gedurven in de heder van inde hondertste
christen en deth te overigen, inde hondertste
der herten van vrieling, die tot laste der kerchely-
cijckmen te verlyzen.

De Provintie behoeft de Burgerlyke Gemeente
te ammende hifzg. om tijzen want niet goed
vinden en eenneigen typhaen herten ten meer
werk inde land typhaen en stedtsche eender
houden, als sondigende en van de Burgerlyke
Gemeente verlyzen.

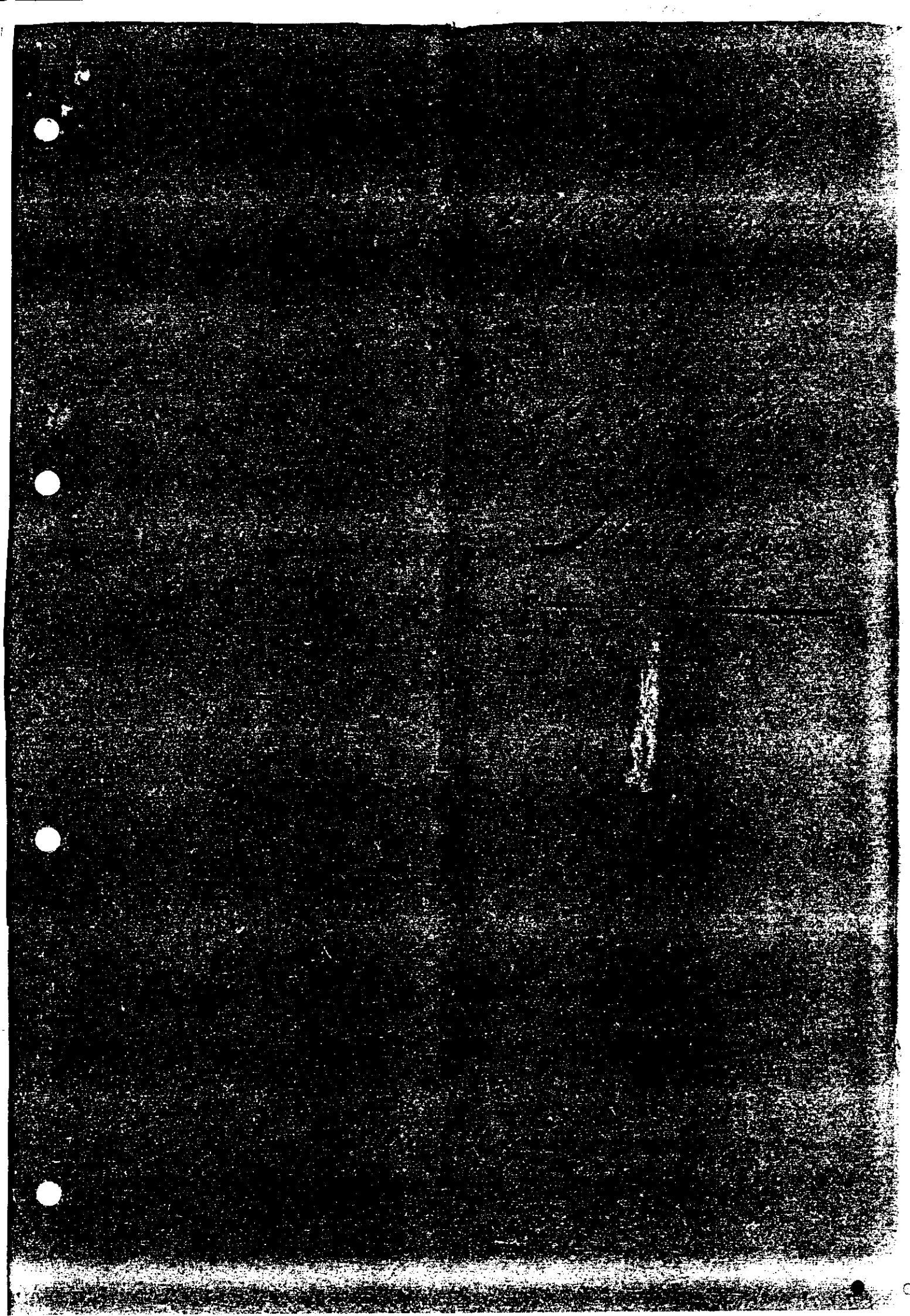
De Commissie de waerlegum verenigheit
dat van contact inde gehele opkinderde kerch
die weeden gezaaft, waaraan volghet de Burgerlyke
Gemeente meer by de Hervormde Kerch
veeglyk berichtende hant zijn.

Op bewegende gronden dat het ons
aangegaant ligt die bericht te nogen in
richten.

Burgemeester en Wethouder van
Stadhouder

H. Sieddeling
W. Frederik

W. Frederik

Extract.

Op: n° 117

Op heden dertien tijden achtober des jaars
achtienhonderd en zestig, heb ik alles
tot Hendrik Jan de Carpenter tot stand
en handtekend te Koudum, in
het derde arrondissement van de provincie
Friesland enkele bijzaken van dat dae
meleden mij behante getuigen, mijne
genen in de herberg der wille Broek
te Stavoren, ten einde aldus ten
verwoche van de leenheren Kerkvoogden der
Herstoomde gemeente van Stavoren over
tegaan tot de publieke aankondiging van
het annoezen dat heftaande, en het daan
na weet bouwen en verreven kerkje voor
de Herstoomde gemeente te Stavoren,
met bijvoering van materialen, alles op
authenticatie van het provinciaal College
van Soegt over de kerkelyke administratię.

Wijfdaag
Vijf
Hierbij de Herstoomde in Friesland
en onder radie approbaat van geregt College
Terplaatse bovendien rijtuur mijne
van de leeren: Klaas A. Blaauw, Ulthusi
us, Secretaris der gemeente Stavoren, al
daar wonende; Jemme Jacobus Uitweg
commeen, aldus en Frederik Hiddes

Borren.
P.

Hervormde, opniemt bij de watersstaat
wonende aldaar, alle aannigc totaals
bekend in hunne goedernicheit van
Kerkvoogden der Hervormde Gemeente
hebboren; De Heer Jan Hommer, heer
van der Hervormde gemeente aldaar als
adviseur bek. der Kerkvoogdij; Jan
Abels Franchena bies aldaar; Warko
Aert Dammer, vadersberop, Snery.
het de Boer, molenaar en bierbrouwer
en Spierd Losman daarnemir te Haar-
ven, alsoft behalve der gemeente me-
de aannigc bekend.

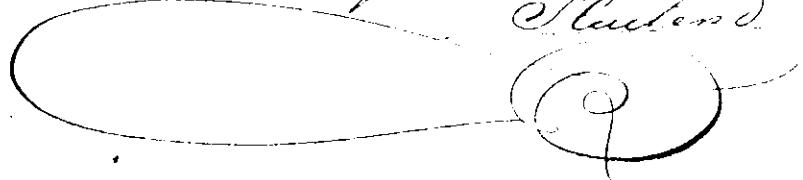
mij verwachtet almen over tegauw tot de
gedachte van beframing bywijze van
enrichijning en ophof.

En heb ik under Commissarien verzoek
volledel daartoe gapproedeerd sal,
gns bestte en condities van u bestte
driy daareen bisschouw, en hiernate
volgen t'haer uicht:

Artikel En enthooverd.

- 10 Tengine van redes woult hier observeerd:
Dit hft. heft heft van paragraaf 30 moet
gelezen worden: Alle lichtramen met
Blank of Brabuufsch glas te dichten
eeder reut in dunne Pappverp, Zuiver

Slachten

Niet bindt aan te leggen), en moet u wel dan
de Schipwacht aan te stellen, voor afz. 3%
sparen ramen en voorvoort

achter de warden is goedgedekt overvallen
in tweeyrs de warden; en met een vol
daen Dverni te delaten,

Het inparagraaf 13 mocht gelezen voor
der, twaalf in leen gegeven lichamen;
van spes;

Achter de almenaen, van paragraaf 37
in te voegen de warden: welke trekken,
nig bijzaad wordt opstellen Gelden, door
de aannemer bij de kennestelling der
approductie dier beschikking vanden regt,
welk bender onmiddelijk uit te stelen -

Het inparagraaf 39 worden veroordeeld
de warden: zander dat de aannemer per
geleding daarmee han vorderen; en daar
voer in de laadt te stellen de warden;

In welk geval de aannemer van af het
verloeg dertien weken vierprocentrente
zal genieten -

Favoritering van een ander, die inschu-
ringo billikken ingeheten zijn, blijft
dat laagste inschijver was Remke
Keesber timmerman te Utrecht, die in
gescheven had twaalfschurende Gelden 3000

De

— 6 —

daarvan vierhonderd tien duizend Gulden
daarvan \$ 13446.00

Hunna is, he tusschen opacht daarentijde
Gulden ingesteld welke bij oproeping
is gebruikt en gevraagd door Spoorde Poelips
Laagsma, aannemert te Harlingen
met de hand daerond eenhonderd Gulden, \$ 13000.

Laagsma door die van aan te horen van
mij is verlaat, gegezelijker te verklaren
onbekend te maken dat het wortsoord
wagehouder den laatsen mijner voor
zijn beledenende.

Worden de hieropgevoerde geschriften
overvoren.

In alledaagliche dat verbaal van
in houing heb opgetrouwed en gelezen
ter plaatse van het hoofd desen gemaeld alles
te begrijpen heid) van de daartoe
officiale verkochte Getuigen Annelle
Greis, mijns kleinsonenhofs behouden
en Hendrik Butcher, van heweg latste
moment te Stavoren, ons, zoodanig
mij dreeft die in mijne bewaring
is verblijven mit de Conspiraat
en mij totaals onmiddelyk na over-
leven hebben getoekend.

Getekend: J. Klomme, Esq. T. T. de Zeng

W. de Zeng
J. Klomme

De verbiedenig leijinstelling voor den van
Hofdienend Guldens, plaat gehad
hebbende, evenaerlijc genemijning ge-
schiedt is, hebben bestedend verstaant
het aar behestedens) werke te houden
intervallen overgaant tot een herbeste-
ding, en wel op dijk vrygemaakte onder vol-
genet-mijning der Comitekenzijnde
Het laagste in schijvingsbillettaande
zei aar gecommisceerd, om gelijt lijdig met
derzelver te worden geregtseerd —
Begijtelde mijngangen, rijk de volgende
1. Alle Specieel tot uitlevering van de kleuren
der fundamanties van de oude Kerk
werdt geleerd door de aankondiging
van dat opslag blijvende de arbeidslozen
tot de aanmeeling verecht werden
aannemen.

2. De bestaling van de tweede termijn wordt
bijnaaldt gedreven want den raad afgeschold
houj en goedkeuring van het merke
wicander dan verdaaldt de hiervoor uit-
geleefde rente —

Hierop de beschrijvings billetten ingekom
men wijnde blykt dat Laayste Schijver
is Thamael Ottes Schuurmans, timmer-
man te Utrecht, die geschreven had oock ten

Ouwendij

W. H. Koenistra. A. Thuijsen. D. Dammer
A. U. de Groot, S. Br. Kuypers. J. C. L.
Frankena. W. P. Bakker. H. Ooijes
M. H. J. de Cupertier.

Oogstbeeld te Bolsward
derdeenden November 1800 in Leiden
deel 64 folio 130 recto van 2 met
taalg. bladen en die van voigen, ont-
vengt voorrijdt f. " 80

Door 38 opeenten f. 30½
Teramien Banquedon ten on-
rechtheid ons f. 1.10½

No. Onthaal

Gelezen Rolf

Uitgegeven voor wederdelyk
gelijkblevende uitreksel

Mt. bij de jaarsels

